

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТІВ
ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В
КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ

25 травня 2018 року

Запоріжжя
2018

Редакційна колегія:

Стеценко Семен Григорович, професор кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, Заслужений діяч науки і техніки України;

Алексєєв Олександр Германович, вчений секретар, доцент кафедри управління і економіки фармації, медичного і фармацевтичного правознавства ЗДМУ, кандидат фармацевтичних наук;

Аніщенко Михайло Анатолійович, старший викладач кафедри управління і економіки фармації, медичного і фармацевтичного правознавства ЗДМУ, кандидат юридичних наук

За загальною редакцією

ректора Запорізького державного медичного університету, доктора медичних наук,
професора, Заслуженого діяча науки і техніки України

Колесника Юрія Михайловича

П 78

Проблеми захисту суб'єктів правовідносин у сфері охорони здоров'я в контексті медичної реформи : збірник матеріалів науково-практичного круглого столу (м. Запоріжжя, 25 травня 2018 р.) / за заг. ред. Ю. М. Колесника. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 164 с.

У збірнику представлені матеріали тез доповідей, що виражають теоретичні та практичні проблеми правового регулювання галузі охорони здоров'я та захисту прав і законних інтересів суб'єктів в контексті сучасних тенденцій їх розвитку, окреслено основні напрями вирішення проблемних питань. Авторами статей є науковці та практики галузі правознавства та охорони здоров'я з різних регіонів України, колом професійних інтересів яких є правові питання медицини та фармації.

УДК 614.253(082)

© С.Г. Стеценко, О.Г. Алексєєв, М.А. Аніщенко, 2018

© Видавництво ЗДМУ, 2018

ISBN 978-966-417-178-6

Скріпкін С.В. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ КОШТОРИСНО-БЮДЖЕТНОГО МЕТОДУ ФІНАНСУВАННЯ У ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ ПРИ ФІНАНСУВАННІ ВИДАТКІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	123
Ткаченко Н.О. ПРАВОВЕ ПОЛЕ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ.....	128
Тучков С. С. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПІДРОБЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.....	131
Черніков Є.Е. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВАОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СПЕЦІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА НЕНАЛЕЖНОГО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ МЕДИЧНИМ АБО ФАРМАЦЕВТИЧНИМ ПРАЦІВНИКОМ.....	137
Шатковський Я. М. ДОСТУПНІСТЬ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ.....	143
Alieksieieva V. PROBLEMS OF EUTHANASIA IN EUROPEAN COUNTRIES.....	148
Вовк В. В., Коверзньєва Г. П. ПРАВОВЕ ПІДґРУНТЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ.....	149
Водник Г. С., Коверзньєва Г. П. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТА УКРАЇНСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....	152
Ковальова А. О., Коверзньєва Г. П. ЗАХИСТ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ У КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ.....	156
Кошель К. А., Коверзньєва Г. П. СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ В УКРАЇНІ.....	160

Ткаченко Наталя Олександрівна,
доцент кафедри управління і економіки
фармації, медичного та
фармацевтичного правознавства
Запорізького державного медичного
університету,
кандидат фармацевтичних наук, доцент

ПРАВОВЕ ПОЛЕ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Мета дослідження - аналіз правового поля формування системи соціально відповідальної поведінки фармацевтичних фахівців (СВП ФФ) упродовж усього життєвого циклу професійного розвитку.

Матеріалами дослідження послужили національні та міжнародні нормативно-правові акти (НПА), які регламентують СВ, діяльність фармацевтичних організацій (ФО) та отримання фармацевтичної освіти. У ході роботи використано методи інформаційного пошуку, систематизації, контент-аналізу, порівняння та узагальнення.

У ході дослідження узагальнено нормативно правову базу (НПБ), яка за різними аспектами формує СВП ФФ та сформовано модель правового поля даного процесу. Модель правового поля є складною, багаторівневою системою, НПБ у моделі розподілено за двома критеріями (ієрархічним і регулюванням відносин у системі СВП ФФ) та включає 27 основних НПА.

Здійснено контент-аналіз зазначеної НПБ в аспекті відповідальності ФО і ФФ з окресленням проблемних питань правового характеру у контексті СВ.

Визначено проблеми у правовому полі базового, освітнього та спеціального рівнів формування СВП ФФ

Проблеми базового рівня: нечіткість понятійно-категоріального апарату соціальних стандартів та гарантій; суперечливість між НПА; несприятливі умови для ведення малого підприємництва, що створені Податковим

кодексом України; нехтування правовими нормами, визначення пріоритетом виключно отримання прибутку, ігнорування ФО та ФФ морально-етичних принципів; неналежний рівень політико-правової культури у суспільстві; несприйняття принципу верховенства права політичною елітою та тлумачення нею правових норм на свою користь; пасивна поведінка громадських організацій фармацевтичного спрямування; слабкий контроль державних органів за дотриманням норм чинного законодавства. Все зазначене зумовлюють труднощі щодо ефективної реалізації СВ.

Проблеми освітнього рівня: відсутність єдності та консолідованості у середовищі фармацевтичної академічної спільноти щодо спеціальностей, освітніх рівнів і ступенів, змісту підготовки та форм навчання здобувачів вищої освіти; неадекватність освітніх програм потребам фармацевтичної практики; неможливість здобувачами освіти набувати необхідних знань і навичок, а науково-педагогічними працівниками проводити пристойні наукові розробки внаслідок неналежного матеріально-технічного забезпечення через неадекватне фінансування державних вишів; здобуття більшістю студентів вищої фармацевтичної освіти (ВФО) за заочною формою навчання, яка в розвинутих країнах у підготовці ФФ відсутня; неналежний фаховий рівень низки викладачів дипломної й післядипломної ВФО; відсутність відповідальності вишів фармацевтичного спрямування за кінцеві результати освітньої діяльності.

Проблеми спеціального рівня: відсутні дефініції «фармацевтична діяльність» та організаційно-правовий механізм її здійснення; порушення обігу лікарських засобів (ЛЗ) більшістю суб'єктів фармацевтичного підприємництва та слабка контролююча функція з боку держави за дотриманням чинного законодавства; відсутність управлінсько-організаційних документів з кадрових питань ФО, фальсифікація і недостовірність документів, наявність серед працюючого персоналу з відпуску ЛЗ осіб, що не відповідають кваліфікаційним вимогам, невідповідний кваліфікаційний рівень управлінського персоналу. Крім того, існують розбіжності між Довідником кваліфікаційних характеристик та

Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з виробництва ЛЗ, оптової та роздрібної торгівлі ЛЗ, імпорту ЛЗ (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) стосовно вимог, які висуваються до завідувача аптеки. Також МОЗ України та/або Міністерством праці та соціальної політики України не запропоновано критеріїв, що повинні враховуватись при складанні посадових інструкцій ФФ.

Висновок. На підставі аналізу НПА різної ієрархії визначені проблемні питання у правовому полі. Сформульовано заходи щодо вдосконалення НПБ щодо регулювання діяльності фармацевтичної галузі та формування СВП усіх її суб'єктів.